

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.9.2022
COM(2022) 481 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU**

**O FUNGOVÁNÍ SMĚRNICE O TRANSPARENTNOSTI JEDNOTNÉHO TRHU V
ODBOBÍ 2016 AŽ 2020**

{SWD(2022) 297 final}

Obsah

ÚVOD	3
1. Vývoj v letech 2016 až 2020	4
1.1. Zlepšení postupu oznamování	4
1.2. Využití postupu oznamování v rámci „zlepšování právní úpravy“ a vzájemného uznávání	5
2. Používání postupu oznamování.....	5
2.1 Účelnost: obecný přehled	5
2.2 Používání postupu pro naléhavé případy	12
2.3 Oznamování „daňových nebo finančních opatření“	12
2.4 Opatření přijatá v návaznosti na reakce Komise	13
2.5 Opatření přijatá v návaznosti na postup oznamování	13
2.6 Strukturované výměny s členskými státy, zeměmi EHP/ESVO, Švýcarskem a Tureckem	13
2.7 Transparentnost	15
3. Závěr	15

SHRNUTÍ

Tato zpráva je vypracována a předkládána v souladu s článkem 8 směrnice (EU) 2015/1535¹ (dále jen „směrnice o transparentnosti jednotného trhu“). Analyzuje výsledky používání jednoho ze základních kamenů jednotného trhu v letech 2016 až 2020: postupu oznamování stanoveného směrnici o transparentnosti jednotného trhu. Zpráva vyzdvihuje významný přínos postupu oznamování pro fungování jednotného trhu a pro provádění pokynů a souboru nástrojů pro zlepšování právní úpravy², jakož i jeho klíčovou úlohu během pandemie COVID-19.

Oznamování vnitrostátních technických předpisů Komisi před jejich přijetím bylo i nadále důležitým nástrojem pro řešení vzniku překážek obchodu s cílem zabránit těmto překážkám. Rovněž je i nadále dobrou cestou pro zajištění spolupráce mezi Komisí a členskými státy a mezi členskými státy navzájem. To je obzvláště důležité za kritických a nepředvídaných okolností, například během pandemie COVID-19. Technické předpisy jsou oznámené Komisi a oznámená opatření v konečné znění se překládají do 23 úředních jazyků EU³.

Provádění směrnice o transparentnosti jednotného trhu navíc vyžaduje, aby Komise sledovala a monitorovala všechna oznámení, která vzbuzují obavy ohledně jejich slučitelnosti s právem EU. V této souvislosti se Komise zaměří zvláště na opatření, která mají největší dopad na jednotný trh⁴.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1).

² *Akční plán pro zlepšení právního prostředí*, KOM(2002) 278. Viz také *Zlepšení právní úpravy v oblasti růstu a pracovních míst v Evropské unii*, KOM(2005) 97; *Provádění lisabonského programu Společenství: Strategie pro zjednodušení právního prostředí*, KOM(2005) 535; *Lepší právní předpisy v Evropské unii – Strategický přezkum*, KOM(2006) 689; *Druhý strategický přezkum – lepší právní předpisy v Evropské unii*, KOM(2008) 32; *Třetí strategický přezkum zlepšování právní úpravy v Evropské unii*, KOM(2009) 15; *Inteligentní regulace v Evropské unii*, KOM(2010) 543 a *Zlepšování právní úpravy: lepší výsledky pro silnější Unii*, COM(2016) 615.

³ Irský překlad není k dispozici.

⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-enforcement-implementation-single-market-rules_en_0.pdf

ÚVOD

Jednotný trh jako „motor pro budování silnější a spravedlivější ekonomiky EU“ je klíčovou součástí šesti priorit Komise pro období 2019–2024⁵. Jednotný trh zlepšil prosperitu a příležitosti pro podniky a veřejnost v Evropě. Dobře fungující jednotný trh stimuluje hospodářskou soutěž a obchod, zlepšuje účinnost, zvyšuje kvalitu a pomáhá snižovat ceny pro podniky a spotřebitele⁶.

V rámci balíčku nové průmyslové strategie Komise z března 2020⁷ bylo přijato sdělení o překážkách⁸ a akční plán pro prosazování jednotného trhu⁹ s cílem dále zlepšit konkurenceschopnost a usnadnit integraci podniků všech velikostí do hodnotových řetězců v EU a ve světě. Opatření 10 akčního plánu Komise pro prosazování jednotného trhu odkazuje na směrnici o transparentnosti jednotného trhu. V této souvislosti, „v souladu se strategičtější přístupem pro donucovací opatření Komise je provádění směrnice o transparentnosti jednotného trhu postaveno na čtyřech osách:

- (i) členské státy oznámí Komisi všechny návrhy technických předpisů týkajících zboží a služeb informační společnosti;
- (ii) Komise se zabývá všemi oznámeními vzbuzujícími obavy ohledně jejich souladu s právem Unie;
- (iii) při rozhodování o následných opatřeních se Komise zaměřuje zvláště na opatření, která mají největší dopad na jednotný trh;
- (iv) Komise sleduje právní předpisy, které byly předmětem reakce Komise v rámci směrnice o transparentnosti jednotného trhu a které mohou v případě, že nedojde ke vhodné úpravě, vést k řízení o nesplnění povinnosti“.

Komise klade jasný důraz na prevenci a vymáhání předpisů v případech, které mají nejvýznamnější hospodářský nebo jiný dopad na jednotný trh.

Cílem směrnice o transparentnosti jednotného trhu je zabránit vzniku nových překážek na jednotném trhu tím, že klade důraz na transparentnost, dialog, prevenci a zlepšování právní úpravy. Členské státy se mohou tohoto postupu účastnit stejně významně jako Komise. Zúčastněné strany mají přístup jak k připravovaným vnitrostátním technickým předpisům, tak ke konečným textům oznámených opatření, přeloženým do 23 úředních jazyků EU. Hospodářské subjekty tak mohou předvídat vznik překážek obchodu a vyhnout se zbytečné a nákladné administrativní zátěži, která ovlivňuje jejich podnikání.

Postup oznamování v případě vnitrostátních technických předpisů podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu umožňuje Komisi a členským státům zkoumat ještě před jejich přijetím technické předpisy, které jakýkoli členský stát hodlá zavést u výrobků (průmyslových výrobků, zemědělských produktů a produktů rybolovu) a služeb informační společnosti (viz příloha 1 pracovního dokumentu útvarů Komise, který je připojen k této zprávě). Tento postup se ve zjednodušené podobě vztahuje i na státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které jsou stranami Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP), na Švýcarsko a Turecko (viz příloha 4).

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/internal-market_cs

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/fs_20_427

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_20_416

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0093&from=CS>

⁹ Viz pozn. pod čarou č. 4.

Směrnice o transparentnosti jednotného trhu hraje také klíčovou roli při setkáních s členskými státy a zúčastněnými stranami v rámci dialogu o znalostech jednotlivých zemí¹⁰. Tato setkání jsou součástí úsilí strategie pro jednotný trh o zajištění kultury dodržování právních předpisů a jejich inteligentního vymáhání¹¹. Komise vidí v těchto setkáních příležitost k dialogu za účelem lepšího provádění směrnice o transparentnosti jednotného trhu. V tomto kontextu dialog podle směrnice, spolu s ostatními ukazateli, umožňuje Komisi lépe určovat problematické oblasti a strukturální problémy v členských státech.

Tato zpráva vypracovaná a předložená v souladu se směrnicí o transparentnosti jednotného trhu je přehledem jeho fungování v letech 2016 až 2020 z kvalitativního i kvantitativního hlediska.

V roce 2020 sehrál postup oznamování podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu zásadní roli při řízení pandemie COVID-19 a přispěl ke koordinovanému přístupu ke zdravotní krizi v celé EU. Šíření viru způsobilo narušení globálních dodavatelských řetězců. Během pandemie byla ohrožena integrita jednotného trhu a obecněji zachování výrobních a distribučních hodnotových řetězců zajišťujících nezbytné dodávky pro naše zdravotnické systémy. Směrnice poskytla rámec, který členským státům umožnil jednat koordinovaně.

1. VÝVOJ V LETECH 2016 AŽ 2020

V pětiletém období 2016–2020 bylo přijato 3 553 oznámení (viz příloha 3.1) a dialog, který se rozvinul v souvislosti se směrnicí o transparentnosti jednotného trhu, prokázal dobrou úroveň účasti členských států, které vydaly 243 podrobných stanovisek a 475 připomínek (viz příloha 3.6). To bylo spojeno s častými reakcemi Komise na oznámené technické předpisy, zejména 212 podrobných stanovisek a 816 připomínek vydaných Komisí (viz příloha 3.4). Největší počet reakcí Komise a členských států EU se týkal zemědělství, rybolovu a potravin a stavebních výrobků.

Zavedení nových IT nástrojů v průběhu referenčního období, jak je popsáno v níže uvedených odstavcích, usnadnilo účast hospodářských subjektů na postupu podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu.

Judikatura Soudního dvora Evropské unie (SDEU) osvětlila některé spletnosti výkladu směrnice o transparentnosti jednotného trhu. Jednalo se o definici technických předpisů, klasifikaci nových zprostředkovatelských služeb v nově vznikajících odvětvích souvisejících s modely ekonomiky sdílení, právo na přístup k dokumentům v souvislosti s postupem podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu a sankce za neoznámení¹².

1.1. Zlepšení postupu oznamování

Jedním z cílů směrnice o transparentnosti jednotného trhu je předem informovat hospodářské subjekty, včetně malých a středních podniků, o plánovaných technických předpisech před jejich přijetím členskými státy. To umožňuje hospodářským subjektům, aby se vyjádřily a včas přizpůsobily své činnosti budoucím technickým předpisům¹³. Vysoký počet příspěvků k oznámením zaslaných zúčastněnými stranami prokazuje, že toto právo kontroly je široce uplatňováno a pomáhá Komisi a vnitrostátním orgánům odhalovat překážky obchodu.

¹⁰ Dialog o znalostech jednotlivých zemí spočívá ve strukturovaných setkáních s vnitrostátními orgány zapojenými do postupu oznamování v každém členském státě EU a se zúčastněnými stranami z jednotlivých zemí.

¹¹ Viz bod strategie pro jednotný trh „Vytvoření kultury dodržování právních předpisů a jejich inteligentního vymáhání v zájmu zajištění skutečného jednotného trhu“ (http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_cs).

¹² Další podrobnosti o judikatuře Soudního dvora EU týkající se směrnice o transparentnosti jednotného trhu v letech 2016–2020 viz příloha 2.

¹³ Viz 7. bod odůvodnění směrnice o transparentnosti jednotného trhu.

Ve stále se vyvíjejícím úsilí o transparentnost a účinnost se Komise v roce 2015 věnovala vývoji nové funkce na internetových stránkách Informačního systému technických předpisů (TRIS)¹⁴. Tato funkce byla zavedena v roce 2016 a umožňuje komukoli použít internetové stránky TRIS k podání příspěvků („Contributions“) k jakémukoli oznámení během období pozastavení prací stanoveného v článku 6 směrnice o transparentnosti jednotného trhu. V období let 2016–2020 Komise obdržela prostřednictvím této funkce 1 618 příspěvků (144 v roce 2016, 421 v roce 2017, 175 v roce 2018, 281 v roce 2019 a 597 v roce 2020).

1.2. Využití postupu oznamování v rámci „zlepšování právní úpravy“ a vzájemného uznávání

Komise ve svém sdělení nazvaném *Zlepšení právní úpravy v oblasti růstu a pracovních míst v Evropské unii*¹⁵ zdůraznila, že preventivní kontrolní mechanismus zavedený směrnicí o transparentnosti jednotného trhu přispívá ke zlepšování kvality vnitrostátních právních předpisů týkajících se produktů a služeb informační společnosti. Spolupráce mezi Komisí a členskými státy v rámci postupu oznamování má za cíl zajistit jasnější právní rámec pro hospodářské subjekty.

Směrnice o transparentnosti jednotného trhu rovněž přispívá k lepšímu vzájemnému uznávání. Zásada vzájemného uznávání, která vychází z judikatury Soudního dvora EU k článkům 34 až 36 SFEU, zajišťuje přístup na trh pro zboží, které nepodléhá harmonizačním právním předpisům EU nebo podléhá těmto předpisům pouze částečně. Zaručuje, že jakékoli zboží, které je v souladu s právními předpisy uvedeno na trh v jednom členském státě, může být v zásadě prodáváno v jiném členském státě. Posouzení vnitrostátních předpisů před jejich přijetím pomáhá minimalizovat riziko, že tyto předpisy vytvoří neodůvodněné právní překážky obchodu, zejména s ohledem na zásadu vzájemného uznávání. Je tomu tak proto, že Komise může: i) opravit znění doložek jednotného trhu v návrzích oznámených členskými státy v rámci postupu podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu a ii) doporučit členským státům, aby do oznámených návrhů vnitrostátních opatření vložily doložku jednotného trhu, pokud v oznámených návrzích chybí.

2. POUŽÍVÁNÍ POSTUPU OZNAMOVÁNÍ

2.1 Účelnost: obecný přehled

► Objem oznámení a dotčená odvětví

V období let 2016–2020 Komise obdržela 3 553 oznámení (700 v roce 2016, 676 v roce 2017, 666 v roce 2018, 657 v roce 2019 a 854 v roce 2020)¹⁶.

Mezi členskými státy byly zaznamenány výrazné rozdíly co do počtu oznámení, přičemž některé z nich podaly v průměru více než 50 oznámení ročně a jiné méně než 10 oznámení ročně (viz příloha 3.2). Ačkoli mohou být tyto rozdíly částečně vysvětleny s odkazem na způsob, jakým je v různých zemích strukturována organizace státní správy (např. přítomností regionálních/místních orgánů s legislativními pravomocemi), nedostatečnou informovaností nebo vyšším/nížším stupněm regulační činnosti, vyvolaly tyto velké rozdíly pochybnosti o plném dodržování oznamovacích povinností. Analýza ukázala, že v letech 2017, 2018 a 2019 téměř žádný členský stát neoznámil ani opakovaně neoznámil návrhy technických

¹⁴ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/cs/>

¹⁵ Viz výše, poznámka pod čarou 2.

¹⁶ Viz příloha 3.1. V těchto údajích nejsou zahrnuta oznámení ze zemí ESVO, které jsou smluvními stranami Dohody o EHP (Norsko, Lichtenštejnsko a Island), ani oznámení z Turecka či Švýcarska. Za sledované období Komise od těchto zemí obdržela 232 oznámení (124 od zemí ESVO/EHP, 74 od Turecka a 34 od Švýcarska). Více informací o těchto oznámeních je k dispozici v příloze 4.

předpisů. Převážná většina členských států však měla relativně nízký počet neoznámených návrhů, a to nanejvýš 10 ročně.

V příloze 3.2 (tabulka 1) je možné si povšimnout vzájemné souvislosti mezi velikostí členských států a počtem oznámení, kdy největší členské státy oznámily obecně větší počet oznámení než středně velké a malé členské státy. To lze částečně vysvětlit vyšším počtem regionálních a místních orgánů majících povinnost oznámit své návrhy technických předpisů. To však neplatí vždy, například v některých případech oznámily střední členské státy více než některé větší členské státy a větší členské státy s centralizovanou strukturou více než členské státy s decentralizovanou strukturou.

Stejně jako v předchozím sledovaném období se nejvyšší počet oznámení v období let 2016–2020 týkal odvětví stavebnictví, následovaný oznámeními v oblasti zemědělských produktů, produktů rybolovu a akvakultury a jiných potravin.

Četná oznámení byla učiněna také v oblasti **služeb informační společnosti, v odvětví životního prostředí a chemickém odvětví** (zejména o obalech a obalových odpadech, plastových výrobcích, hnojivech, přípravcích na ochranu rostlin obsahujících glyfosát nebo neonicotinoidy, emisních normách, kosmetických přípravcích obsahujících mikroplasty) a v **dopravě** (např. o elektrických vozidlech, speciálních zařízeních pro osobní vozidla a taxislužby, sněžných skútrech, elektrokoloběžkách, lodích a rekreačních plavidlech, dronech) (viz příloha 3.3).

► **Otázky, jimiž se Komise zabývala ve svých reakcích**

V **neharmonizovaných oblastech**, tj. v těch, kde vnitrostátní opatření vzhledem k neexistujícím sekundárním právním předpisům musí být v souladu s články 34 až 36 (volný pohyb zboží) a články 49 a 56 (právo usazování a volný pohyb služeb spojených s informační společností) SFEU, chtěla Komise poté, co byla podle judikatury Soudního dvora Evropské unie posouzena nezbytnost a přiměřenost opatření, ve svých reakcích upozornit členské státy na možné neodůvodněné překážky obchodu.

Pokud vnitrostátní opatření částečně nebo zcela spadala do **harmonizovaných oblastí**, bylo účelem reakcí zajistit, aby byla opatření slučitelná se sekundárními právními předpisy EU.

- V letech 2016–2020 členské státy oznámily 765 návrhů technických předpisů v oblasti **stavebnictví** (131 v roce 2016, 181 v roce 2017, 139 v roce 2018, 158 v roce 2019 a 156 v roce 2020¹⁷). Tyto návrhy se týkaly všech typů stavebních výrobků, včetně mostních objektů a betonových silničních staveb, krytin pro šikmé střechy budov, zařízení pro hašení požáru a záchranného vybavení, tepelné izolace, syntetických výplňových materiálů, betonových konstrukcí, elektrických instalací na betonových konstrukcích a v nich a kovových materiálů ve styku s pitnou vodou.

Komise přezkoumala zejména návrhy technických předpisů, které stanovovaly dodatečné technické požadavky nebo zkoušky pro stavební výrobky a bránily volnému pohybu výrobků opatřených označením CE. Oznámené návrhy byly zkoumány zejména podle nařízení (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh¹⁸.

Komise přezkoumala návrh právního předpisu zakazujícího instalaci pecí na fosilní ropu a pecí na zemní plyn v nových budovách, s výjimkou naftových a plynových pecí, které využívají pouze energii z obnovitelných zdrojů. Oznámený návrh byl

¹⁷ Viz příloha 3.3.

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS (Úř. věst. L 88, 4.4.2011, s. 5).

přezkoumán podle směrnice 2009/142/ES o spotřebičích plyných paliv¹⁹ a směrnice 92/42/EHS o požadavcích na účinnost nových teplovodních kotlů na kapalná nebo plyná paliva²⁰.

Technické předpisy týkající se energetické účinnosti budov byly posouzeny podle směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti²¹, směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov²² a směrnice 2009/125/ES o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie²³.

Komise rovněž posoudila návrh právního předpisu týkajícího se požadavků na dálniční komunikační zařízení. Oznámený návrh byl přezkoumán podle směrnic 1999/5/ES²⁴, 2006/95/ES²⁵ a 2004/108/ES²⁶.

- **V oblasti zemědělských produktů, produktů rybolovu a akvakultury a jiných potravin** oznámily členské státy v letech 2016–2020 693 návrhů technických předpisů (145 v roce 2016, 106 v roce 2017, 146 v roce 2018, 161 v roce 2019 a 135 v roce 2020²⁷). Oblasti, jichž se tyto návrhy týkaly, zahrnovaly například materiály, které přicházejí do styku s potravinami, energetické nápoje, trans tuky v potravinářských výrobcích, vína a lihoviny, známky kvality potravin, dobré životní podmínky zvířat a uvádění kožšinových výrobků na trh.

Některé členské státy oznámily návrhy předpisů, které zaváděly známky pro propojení kvality produktu s jeho původem. Tato oznámení byla přezkoumána na základě ustanovení SFEU týkajících se volného pohybu zboží a nařízení (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin²⁸.

Během příslušného období Komise přezkoumala oznámení týkající se hygieny potravin a vydala podrobná stanoviska a připomínky týkající se jejich souladu s nařízením (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin²⁹, nařízením (ES) č. 853/2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu³⁰,

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/142/ES ze dne 30. listopadu 2009 o spotřebičích plyných paliv (Úř. věst. L 330, 16.12.2009, s. 10).

²⁰ Směrnice Rady 92/42/EHS ze dne 21. května 1992 o požadavcích na účinnost nových teplovodních kotlů na kapalná nebo plyná paliva (Úř. věst. L 167, 22.6.1992, s. 17).

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (Úř. věst. L 153, 18.6.2010, s. 13).

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie (Úř. věst. L 285, 31.10.2009, s. 10).

²⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/5/ES ze dne 9. března 1999 o rádiových zařízeních a telekomunikačních koncových zařízeních a vzájemném uznávání jejich shody (Úř. věst. L 91, 7.4.1999, s. 10).

²⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/95/ES ze dne 12. prosince 2006 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se elektrických zařízení určených pro používání v určitých mezích napětí (Úř. věst. L 374, 27.12.2006, s. 10).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/108/ES ze dne 15. prosince 2004 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se elektromagnetické kompatibility (Úř. věst. L 390, 31.12.2004, s. 24).

²⁷ Viz příloha 3.3.

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 1).

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin (Úř. věst. L 139, 30.4.2004, s. 1).

³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu (Úř. věst. L 139, 30.4.2004, s. 55).

a nařízením (ES) č. 854/2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě³¹.

Další oznámení se týkala označování potravin. Komise posoudila jejich soulad s nařízením (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům³², zejména s ustanoveními o výživových tvrzeních, nebo s jinými předpisy ohledně poskytování informací spotřebitelům existujícími v daných odvětvích³³.

- **V odvětví služeb informační společnosti** členské státy oznámily 255 opatření (58 v roce 2016, 43 v roce 2017, 34 v roce 2018, 57 v roce 2019 a 63 v roce 2020³⁴), přičemž velká část oznámení se týkala návrhů právních předpisů ohledně elektronického obchodu, sociálních médií a provozovatelů online platform, neutrality sítí a plurality médií, falešných zpráv a nenávistných projevů na internetu, jakož i dalších pravidel týkajících se služeb informační společnosti spadajících do oblasti působnosti směrnice 2000/31/ES (směrnice o elektronickém obchodu)³⁵ a pravidel týkajících se audiovizuálních mediálních služeb spadajících do oblasti působnosti směrnice (EU) 2018/1808 (revidovaná směrnice o audiovizuálních mediálních službách)³⁶.

Další reakce Komise byly vydány v souvislosti s oznámenými návrhy opatření týkajících se pravidel pro služby informační společnosti se zaměřením na elektronickou identifikaci a služby vytvářející důvěru, které spadají do oblasti působnosti nařízení (EU) č. 910/2014 (nařízení eIDAS)³⁷, a volný tok neosobních

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě (Úř. věst. L 139, 30.4.2004, s. 206). Nařízení (ES) č. 854/2004 bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EU) č. 1151/2012, (EU) č. 652/2014, (EU) 2016/429 a (EU) 2016/2031, nařízení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a směrnic Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, směrnic Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutí Rady 92/438/EHS (nařízení o úředních kontrolách) (Úř. věst. L 95, 7.4.2017, s. 1).

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnice Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 18).

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1379/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury a o změně nařízení Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 104/2000 (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 1).

³⁴ Viz příloha 3.3.

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) (Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1).

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu (Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 69).

³⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (Úř. věst. L 257, 28.8.2014, s. 73).

údajů upravený nařízením (EU) 2018/1807³⁸. Dále byla podána oznámení týkající se ochrany soukromí digitálních údajů, kybernetické bezpečnosti, uchovávání údajů, elektronické fakturace, autorských práv, telekomunikací a elektronických komunikací (včetně 5 G), bezpečnějšího internetu pro děti, elektronických knih, hazardních her online a v několika případech výslovně nebo doplňkově související s volným pohybem služeb a svobodou usazování (články 49 a 56 SFEU, jakož i směrnice o službách³⁹), s právy spotřebitelů podle směrnice 2011/83/EU⁴⁰, s ochranou osobních údajů podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů (EU) 2016/679⁴¹ a se svobodou projevu a svobodou podnikání zakotvenou v Listině základních práv Evropské unie.

- V odvětví **chemických látek** obdržela Komise 167 oznámení (32 v roce 2016, 32 v roce 2017, 28 v roce 2018, 27 v roce 2019 a 48 v roce 2020⁴²), která se týkala oblastí, jako jsou biocidní přípravky, přípravky na ochranu rostlin a přípravky spadající do oblasti působnosti nařízení (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (dále jen „nařízení REACH“)⁴³, které byly přezkoumány zejména podle nařízení o biocidních přípravcích⁴⁴, nařízení (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh⁴⁵ a podle nařízení REACH.
- V odvětví **životního prostředí** Komise přezkoumala 206 návrhů opatření (55 v roce 2016, 39 v roce 2017, 28 v roce 2018, 33 v roce 2019 a 51 v roce 2020⁴⁶). Některé oznámené návrhy se týkaly obalových odpadů a jednorázových plastových výrobků a vyvolaly problémy ohledně slučitelnosti se směrnicí 94/62/ES o obalech a obalových odpadech⁴⁷ (například pokud jde o požadavky na zákaz lehkých plastových nákupních tašek) a směrnicí (EU) 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí⁴⁸ (například pokud jde o definice „plastu“).

Postup oznamování rovněž umožnil Komisi zasáhnout v odvětvích, v nichž je plánována nebo probíhá harmonizace na úrovni EU, a zabránil tak členským státům v zavádění odlišných

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii (Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 59).

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 36).

⁴⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁴² Viz příloha 3.3.

⁴³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁴⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání (Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁴⁶ Viz příloha 3.3.

⁴⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech (Úř. věst. L 365, 31.12.1994, s. 10).

⁴⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 ze dne 5. června 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí (Úř. věst. L 155, 12.6.2019, s. 1).

vnitrostátních opatření. V souladu s čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice o transparentnosti jednotného trhu požádala Komise oznamující členské státy, aby přijetí oznámených návrhů technických předpisů odložily o dvanáct měsíců ode dne jejich oznámení v oblastech ekologické produkce rostlin, živočichů a produktů akvakultury a potravin (oznámení 2018/190/BG), ekologické produkce králíčího masa (oznámení 2018/219/E), ekologické produkce brojlerů křepelek (oznámení 2018/666/F) a jednorázových plastových výrobků (oznámení 2018/665/B a 2019/9/UK).

► **Pozitivní příklady které ukazují dopad směrnice o transparentnosti jednotného trhu**

V průběhu sledovaného období se směrnice o transparentnosti jednotného trhu ukázala jako účinná v mnoha případech, neboť vnitrostátní orgány přepracovaly oznámené návrhy podle doporučení Komise nebo je stáhly. Příkladem bylo oznámení týkající se návrhu vyhlášky, která ukládá řidičům automobilů s bydlištěm v Itálii, kteří s sebou přepravují děti mladší 4 let, povinnost používat u autosedaček specifické výstražné signalizační zařízení, které zabraňuje ponechání nezletilých dětí ve vozidle. Komise ve svém podrobném stanovisku poukázala na to, že některé požadavky oznámeného návrhu jsou v rozporu s harmonizačními pravidly EU a s volným pohybem zboží (články 34–36 SFEU). Důvodem byl nedostatek důkazů pro: i) přiměřenost požadavku týkajícího se postupu předchozího schválení pro výstražné signalizační zařízení u autosedaček legálně vyrobených v jiných členských státech a ii) povinnost vybavit tato zařízení automatickým komunikačním systémem pro zasílání zpráv nebo volání prostřednictvím mobilních bezdrátových komunikačních sítí na nejméně tři různá telefonní čísla. Komise zdůraznila, že „postup předchozího schvalování“, který ukládá „akreditovaným subjektům“ povinnost požádat o uznání italské generální ředitelství pro motorová vozidla, by mohl být v rozporu se zásadou volného poskytování služeb v Unii (článek 56 SFEU). Italské orgány přepracovaly navrhovanou vyhlášku podle připomínek Komise, přičemž zajistily, aby oznámený návrh opatření mohl dosáhnout cíle bezpečnosti dětí.

Podobně v letech 2016, 2017 a 2018 obdržela Komise několik oznámení týkajících se vlastností a specifického vybavení bezpilotních letadel (dronů). Ve svých reakcích Komise připomněla probíhající proces harmonizace na úrovni EU a vyzvala dotčené členské státy ke spolupráci na vytvoření regulačního rámce EU použitelného pro bezpilotní letadla, který by zajistil vysokou úroveň bezpečnosti, pokud jde o provoz těchto letadel, a umožnil zvládat související rizika týkající se bezpečnosti, ochrany soukromí a osobních údajů. Dotčené členské státy se řídily doporučeními Komise vyjádřenými v připomínkách a podrobných stanoviscích nebo oznámené návrhy stáhly⁴⁹.

V roce 2020, na počátku pandemie COVID-19, některé členské státy přijaly nebo připravily vnitrostátní opatření, která měla vliv na volný pohyb osobních ochranných prostředků, jako jsou ochranné brýle, obličejové masky, rukavice, chirurgické obleky a pláště, a volný pohyb léků. Vzhledem k těmto opatřením hrozilo, že se toto základní zboží nedostane k těm, kdo ho nejvíce potřebují, zejména k pracovníkům ve zdravotnictví, zásahovým týmům a pacientům v postižených oblastech v celé Evropě. Vytvořil se tak dominový efekt, kdy členské státy přijímaly opatření, aby zmírnily dopad opatření přijatých jinými členskými státy. Omezení se během krátké doby rozšířila na stále více různých produktů, nejprve na osobní ochranné prostředky a posléze i na léčivé přípravky. Tato opatření narušila logistické a distribuční řetězce a podpořila hromadění zásob v rámci dodavatelského řetězce. Tato opatření v konečném důsledku znovu zavedla vnitřní hranice právě v době, kdy byla solidarita mezi členskými státy nejvíce potřebná. Komise vyzvala členské státy, aby tato opatření oznamovaly prostřednictvím mechanismu směrnice o transparentnosti jednotného trhu,

⁴⁹ Další příklady viz příloha 3.9.

a poskytla pokyny, jak to provést. Opatření oznámená Komisi byla vyhodnocena jako vysoce prioritní a Komise podpořila členské státy při nápravě těch opatření, která mohla bránit volnému pohybu základního zboží na jednotném trhu⁵⁰. Zkušenosti s pandemií COVID-19 ukázaly význam postupů podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu, včetně postupu pro naléhavé případy (viz bod 2.2), a zároveň poskytly užitečné ponaučení pro budoucí řešení nepříznivých dopadů na jednotný trh způsobených mimořádnými situacemi. V případech, kdy byla opatření oznámena po jejich přijetí, jako tomu bylo u přibližně 150 oznámení souvisejících s onemocněním COVID-19 v roce 2020, bylo díky komunikační platformě TRIS, kde se členské státy mohly seznámit s opatřeními, která v souvislosti s COVID-19 přijaly jiné členské státy, možné ještě během krize využít výhod plynoucích z informací a vzájemného hodnocení.

► **Nejběžněji odstraňované překážky**

Jedním z cílů směrnice o transparentnosti jednotného trhu je odhalit oblasti, v nichž opakovaně vznikají překážky bránící volnému pohybu zboží a volnému pohybu služeb informační společnosti, a v důsledku toho určit potřebu zasáhnout pomocí harmonizačních opatření v zájmu zajištění bezproblémovějšího fungování jednotného trhu⁵¹. V analyzovaném období Komise v oznámených návrzích opatření zjistila několik opakujících se překážek. Patřily k nim absence doložky jednotného trhu, zavádějící a nejasná ustanovení, která mohla být vykládána a uplatňována jako omezení trhu nebo opakování ustanovení předpisů EU, problematika povinných norem a dalších zkušebních metod⁵².

► **Reakce**

Směrnice o transparentnosti jednotného trhu umožňuje formální a strukturovanou výměnu informací mezi členskými státy a Komisí a mezi členskými státy navzájem při posuzování oznámených návrhů. Intenzitu této výměny informací dokládá vysoký počet reakcí zaslaných Komisí a členskými státy k oznámením a odpovědi oznamujících členských států a následná výměna zpráv (viz přílohy 3.4, 3.5, 3.6 a 3.8). Tato výměna informací umožňuje členským státům zjistit stupeň slučitelnosti oznámených návrhů s právními předpisy EU. Komise se během sledovaného období pravidelně setkávala na úrovni odborníků se zástupci členských států s cílem vyjasnit nedorozumění a vyžádala si od členských států doplňující informace k vyjasnění oblasti působnosti oznámených technických předpisů.

V posuzovaném období vydala Komise 212 podrobných stanovisek (60 v roce 2016, 34 v roce 2017, 40 v roce 2018, 38 v roce 2019 a 40 v roce 2020), což představuje 5,9 % z celkového počtu návrhů, které byly ve sledovaném období členskými státy oznámeny. Členské státy vydaly 243 podrobných stanovisek (78 v roce 2016, 44 v roce 2017, 38 v roce 2018, 30 v roce 2019 a 53 v roce 2020). Z 1 291 připomínek vydaných ve sledovaném období jich 816 předložila Komise (154 v roce 2016, 189 v roce 2017, 184 v roce 2018, 155 v roce 2019 a 134 v roce 2020) a 475 členské státy (118 v roce 2016, 74 v roce 2017, 77 v roce 2018, 64 v roce 2019 a 142 v roce 2020) (viz přílohy 3.4 a 3.6). V pěti případech Komise dotčené členské státy vyzvala, aby vzhledem k oznámenému či vyvíjenému úsilí Evropské unie o harmonizaci v oblasti, které se oznámené návrhy týkají, odložily přijetí oznámených technických předpisů o jeden rok ode dne jejich obdržení (viz příloha 3.5).

⁵⁰ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropské investiční bance a Euroskupině – *Koordinovaná ekonomická reakce na koronavirovou nákazu COVID-19*, COM(2020) 112.

⁵¹ Viz 15. bod odůvodnění směrnice o transparentnosti jednotného trhu.

⁵² Další podrobnosti o nejčastějších odstraněných překážkách viz příloha 3.11.

Pokud se podíváme na počet reakcí (připomínek, podrobných stanovisek a rozhodnutí Komise o odložení přijetí návrhu) vydaných jednotlivými členskými státy a Komisí ve sledovaném období podle odvětví, můžeme získat další informace o účasti členských států na dialogu vyvolaném oznámeními a o specifických zájmech některých členských států, jejichž reakce se více soustředí na konkrétní odvětví (viz příloha 3.6, tabulka 6). Mezi nejaktivnější členské státy patří Itálie, Španělsko, Rakousko a Polsko. Analýza reakcí podle jednotlivých členských států a odvětví ukazuje zvláštní zájem Rakouska, Španělska a Itálie o zemědělství, rybolov a odvětví potravin. Většina reakcí vydaných Komisí se týká odvětví stavebnictví a zemědělství.

Díky přístupu ke všem oznámením a zprávám, které byly vyměněny v rámci dialogů, mohou členské státy v rámci směrnice o transparentnosti jednotného trhu využívat nápady svých partnerů. Ty se dají použít k řešení společných problémů týkajících se technických předpisů a k pochopení situace, kdy by návrh technického předpisu mohl být v rozporu s právem EU.

2.2 Používání postupu pro naléhavé případy

Členské státy mohou Komisi požádat o posouzení svého návrhu použít postup pro naléhavé případy stanovený v čl. 6 odst. 7 směrnice o transparentnosti jednotného trhu, pokud, v reakci na naléhavou a nepředvídatelnou situaci, jsou povinny přijmout technické předpisy okamžitě a nemají čas čekat na tříměsíční období pozastavení prací, aby mohly předem konzultovat Komisi a ostatní členské státy. Pokud Komise po přezkoumání důvodů předložených dotčenými členskými státy přijme postup pro naléhavé případy, tříměsíční období pozastavení prací se nepoužije a opatření může být přijato okamžitě⁵³. Komisi obvykle po oznámení trvá několik pracovních dnů, než rozhodne, zda přijme důvody předložené dotčeným členským státem a zda mu umožní okamžitě přijmout technické předpisy.

Z celkového počtu 3 553 oznámení podaly členské státy 346 žádostí o uplatnění postupu pro naléhavé případy u oznámených návrhů (51 v roce 2016, 34 v roce 2017, 35 v roce 2018, 39 v roce 2019 a 187 v roce 2020)⁵⁴. Použití postupu pro naléhavé případy bylo zamítnuto, pakliže odůvodnění nebylo dostatečně prokázáno nebo se zakládalo čistě na ekonomických důvodech či na prodlení v rámci státní správy, a také v případech, kdy žádné nepředvídatelné okolnosti prokázány nebyly. Postup pro naléhavé případy byl shledán oprávněným v 283 případech (41 v roce 2016, 28 v roce 2017, 21 v roce 2018, 29 v roce 2019 a 164 v roce 2020). Tyto případy se týkaly zejména psychotropních látek, kontroly omamných látek, boje proti terorismu, střelných zbraní, infekce včel, biocidních přípravků, zákazu výrobků, které jsou zdraví škodlivé, pyrotechnických výrobků, léčivých přípravků (kritické léky/látky nezbytné pro léčbu pacientů COVID-19), ochranných prostředků, masek, zdravotnických prostředků a zdravotnických prostředků in vitro, dezinfekčních prostředků a alkoholů potřebných k jejich výrobě (viz příloha 3.7).

2.3 Oznamování „daňových nebo finančních opatření“

Podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu musí členské státy oznámit „daňová a finanční opatření“, tj. technické předpisy, které souvisejí s daňovými nebo finančními opatřeními ovlivňujícími spotřebu výrobků nebo služeb tím, že vyzývají k dodržování těchto technických předpisů. Zvláštností těchto opatření je, že se na ně nevztahuje období pozastavení prací (čl. 7 odst. 4 směrnice o transparentnosti jednotného trhu).

⁵³ Další podrobnosti o postupu pro naléhavé případy jsou uvedeny v příloze 1.

⁵⁴ Viz příloha 3.7.

V období 2016–2020 členské státy oznámily 149 návrhů opatření jako „daňová a finanční opatření“ (44 v roce 2016, 48 v roce 2017, 26 v roce 2018, 31 v roce 2019 a 45 v roce 2020)⁵⁵.

2.4 Opatření přijatá v návaznosti na reakce Komise

Podle čl. 6 odst. 2 směrnice o transparentnosti jednotného trhu musí členské státy podat zprávu o opatření, které na základě podrobného stanoviska hodlají přijmout.

V letech 2016 až 2020 byl poměr mezi počtem odpovědí členských států na podrobná stanoviska Komise a množstvím podrobných stanovisek vydaných Komisí uspokojivý, avšak mohl by být dále zlepšen (průměr za období 87 %). Uspokojivé odpovědi členských států představovaly v průměru 45 % odpovědí (viz příloha 3.8).

V posuzovaném období vzaly členské státy zpět 217⁵⁶ návrhů technických předpisů. Ve 30 případech (4 v roce 2016, 13 v roce 2017, 9 v roce 2018, 2 v roce 2019 a 2 v roce 2020) stažení následovalo po přijetí podrobného stanoviska vydaného Komisí. Mezi důvody těchto stažení patří např: i) zavedení podstatných změn v návrhu technického předpisu oznamujícím členským státem, které vyžadovalo nové oznámení (čl. 5 odst. 1 směrnice) a ii) prosté rozhodnutí vnitrostátních orgánů nepokračovat v přijímání návrhu technického předpisu. U ostatních oznámených návrhů technických předpisů dialog stále probíhá.

2.5 Opatření přijatá v návaznosti na postup oznamování

V případech, kdy se možné porušení práva vnitřního trhu EU nepodařilo oznamovacím postupem zcela odstranit, provedla Komise další šetření (např. u přípravků na ochranu rostlin, elektronických cigaret, tabáku). Komise rovněž prováděla šetření údajných porušení oznamovací povinnosti ze strany členských států, např. v souvislosti s pravidly týkajícími se taxametrů, skleněných lahví na víno a lihoviny, reklamních zařízení, odpadů, hazardních her, výherních hracích přístrojů, emisí fluorovaných skleníkových plynů, plastových výrobků, nábytku, ekonomiky sdílení atd. V takových případech Komise informovala dotčené vnitrostátní kontaktní místo pro směrnici o transparentnosti jednotného trhu o důsledcích porušení oznamovací povinnosti a připomněla oznamovací povinnost.

2.6 Strukturované výměny s členskými státy, zeměmi EHP/ESVO, Švýcarskem a Tureckem

Pravidelná zasedání Stálého výboru pro technické předpisy podpořila plodnou výměnu názorů o záležitostech obecného zájmu i o zvláštních aspektech postupu oznamování.

Pokud jde o postup oznamování, diskuse v rámci zasedání Stálého výboru pro technické předpisy se týkaly zejména:

- postupu pro naléhavé případy stanoveného směrnicí o transparentnosti jednotného trhu,
- přístupu k dokumentům Komise a důvěrným oznámením,
- oznamovacího postupu pro oznámení Švýcarska a zemí EHP,
- povinností členských států předložit Komisi konečné znění oznámeného technického předpisu,
- vývoje judikatury Soudního dvora Evropské unie týkající se směrnice o transparentnosti jednotného trhu a
- fungování mechanismu ústředního správního místa.

⁵⁵ Další podrobnosti o „daňových a finančních opatřeních jsou uvedeny v příloze 1.

⁵⁶ Údaje z 14. července 2021.

Na základě žádostí členských států nebo z podnětu Komise tato připravila ve Stálém výboru pro technické předpisy prezentace, aby poskytla vysvětlení k některým opakujícím se překážkám nebo k novým právním předpisům EU. Prezentace se týkaly:

- směrnice (EU) 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí,
- postupu oznamování podle směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu, nařízení (EU) 2018/1807 o rámci pro volný tok neosobních údajů v EU,
- obecného nařízení o ochraně osobních údajů (EU) 2016/679,
- směrnic o bezpečnosti silničního provozu 2014/45/EU⁵⁷, 2014/46/EU⁵⁸ a 2014/47/EU⁵⁹,
- omezení plastových mikrokuliček na úrovni EU,
- směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech,
- ustanovení o jednotném trhu a článků 34–36 SFEU.

Několik členských států se se Stálým výborem podělilo o své osvědčené postupy pro oznamování podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu.

V rámci misí zaměřených na znalosti jednotlivých zemí se v mnoha členských státech konala také dvoustranná setkání. Cílem těchto setkání bylo zaměřit se na konkrétní potřeby jednotlivých členských států v oblasti jednotného trhu prostřednictvím přímého dialogu mezi Komisí a vnitrostátními orgány a také prostřednictvím setkání s vnitrostátními zúčastněnými stranami. V této souvislosti Komise navštívila několik hlavních měst EU⁶⁰ a zúčastnila se setkání s orgány členských států a vnitrostátními zúčastněnými stranami. Hlavní problémy týkající se provádění směrnice o transparentnosti jednotného trhu na vnitrostátní úrovni, které byly zjištěny v rámci těchto misí, se týkají nízké úrovně oznámení (např. v Rumunsku, Litvě a Portugalsku), správní kapacity (např. v Bulharsku) nebo problémů s koordinací (např. v Itálii, Španělsku a Německu) a omezené znalosti směrnice o transparentnosti jednotného trhu na straně vnitrostátních správních orgánů.

Během celého referenčního období Komise rovněž diskutovala o uplatňování směrnice na schůzkách s členskými státy v rámci dialogu o dodržování předpisů, které se konají v návaznosti na závazek přijatý ve strategii pro jednotný trh. Komise rovněž pravidelně pořádala ad hoc technické semináře pro vnitrostátní orgány zapojené do oznamovacího řízení.

Turecko v referenčním období zlepšilo svou účast v oznamovacím řízení.

⁵⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/45/EU ze dne 3. dubna 2014 o pravidelných technických prohlídkách motorových vozidel a jejich přípojných vozidel a o zrušení směrnice 2009/40/ES (Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 51).

⁵⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/46/EU ze dne 3. dubna 2014, kterou se mění směrnice Rady 1999/37/ES o registračních dokladech vozidel (Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 129).

⁵⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/47/EU ze dne 3. dubna 2014 o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných v Unii a o zrušení směrnice 2000/30/ES (Úř. věst. L 127, 29.4.2014, s. 134).

⁶⁰ Komise navštívila Bulharsko, Španělsko, Polsko, Rumunsko, Itálii, Francii, Německo, Portugalsko, Irsko a Litvu.

2.7 Transparentnost

2.7.1 Žádosti o přístup k dokumentům vydaným podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu

V letech 2016 až 2020 obdržela Komise 531⁶¹ žádostí o přístup k dokumentům vydaným v souvislosti se směrnicí o transparentnosti jednotného trhu. Většina žádostí se týkala podrobných stanovisek a připomínek vznesených Komisí. V souladu s nejnovějším vývojem judikatury Soudního dvora EU (viz příloha 2, věc C-331/15 P, věc Francie v. Schlyter) byla většina dokumentů zveřejněna.

2.7.2 Účast zúčastněných stran

Transparentnost je základním prvkem postupu oznamování. Veřejně přístupné internetové stránky TRIS zajišťují, že zúčastněné strany jsou neustále informovány o všech návrzích technických předpisů, které členské státy připravují, a že mezi zúčastněnými stranami a Komisí probíhá dialog díky funkci, která umožňuje zúčastněným stranám předkládat příspěvky k návrhům technických předpisů. Jak již bylo uvedeno, v letech 2016–2020 obdržela Komise prostřednictvím této funkce 1 618 příspěvků. V průběhu referenčního období Komise rovněž zahájila překlady konečných znění oznámených opatření do všech jazyků EU. Překlady konečných znění jsou k dispozici na internetových stránkách TRIS a zajišťují další transparentnost.

Úspěch internetových stránek TRIS dokládají čísla:

- Na konci roku 2020 bylo na seznamu zájemců o e-mailové informace TRIS 6 467 aktivních odběratelů, zatímco na konci roku 2015 jich bylo 5 196, což představuje 25% nárůst za sledované pětileté období.
- V posuzovaném období bylo prostřednictvím internetových stránek TRIS provedeno 871 744 vyhledávání (151 202 v roce 2016, 134 737 v roce 2017, 152 158 v roce 2018, 197 341 v roce 2019 a 236 306 v roce 2020), v průměru 174 349 vyhledávání ročně⁶².
- Zvýšil se také přístup uživatelů k oznámením, a to z 1 203 299 výskytů na konci roku 2015 na 7 394 991 na konci roku 2020, což představuje konkrétní nárůst o 514,6 % za celé referenční období 2016–2020 ve srovnání s koncem roku 2015.

3. ZÁVĚR

Během období 2016–2020 byla opět potvrzena účinnost postupu podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu, pokud jde o transparentnost, správní spolupráci a předcházení technickým překážkám na jednotném trhu. Preventivní a síťový přístup postupu oznamování snížil riziko, že by vnitrostátní regulační činnosti mohly vytvářet technické překážky volného pohybu zboží a služeb informační společnosti. V tomto ohledu posílení účasti členských států na postupu podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu, a to jak z hlediska zaslaných oznámení, tak z hlediska reakcí na návrhy oznámené jinými členskými státy, prokazuje společnou odpovědnost za jednotný trh, což je pro Komisi klíčovým cílem. V roce 2020, během pandemie COVID-19, postup podle směrnice o transparentnosti jednotného trhu zajistil, že primární cíl ochrany zdraví a lidských životů byl sledován vnitrostátními opatřeními v souladu s pravidly jednotného trhu. Směrnice a její oznamovací

⁶¹ Vzhledem k tomu, že v období od 1.1.2018 do 1.10.2018 nebylo možné v databázích Komise zakódovat vedoucí oddělení pro žádosti o přístup k dokumentům, vycházejí údaje týkající se tohoto období ze simulace s použitím průměrného procenta žádostí o přístup k dokumentům přidělených oddělení pověřenému řízením směrnice o transparentnosti jednotného trhu za roky 2016, 2017 a 2019.

⁶² Viz příloha 5.

systém v tomto ohledu podpořily členské státy tím, že zajistily transparentnost, součinnost a v konečném důsledku i evropskou solidaritu.

Význam směrnice dokládá rostoucí zájem zúčastněných stran o oznamovací postup a počet jejich příspěvků prostřednictvím internetových stránek TRIS v referenčním období. Rostoucí zájem odráží úsilí o zlepšení transparentnosti a účinnosti internetových stránek systému TRIS.

Postup oznamování rovněž potvrdil svou užitečnost, neboť poskytuje možnost určit oblasti, v nichž je nutná další harmonizace na úrovni EU, jako je harmonizace označování obalů pro odstraňování odpadů. Dále bude pokračovat úsilí s cílem zajistit hospodářským subjektům jasný právní rámec, který se zaměřuje na posílení konkurenceschopnosti evropských podniků v EU i v zahraničí, s přihlédnutím k vazbám mezi postupem oznamování a postupem zavedeným Dohodou o technických překážkách obchodu v rámci Světové obchodní organizace (WTO)⁶³.

Zkušenosti získané v těchto posledních letech mají zásadní význam pro vytvoření tohoto lepšího prostředí pro provádění směrnice o transparentnosti jednotného trhu. K dosažení plného potenciálu směrnice bude Komise i nadále motivovat členské státy k účasti, a to jak při oznamování vnitrostátních návrhů technických předpisů, tak při reakci na návrhy oznámené jinými členskými státy. Ve svých reakcích bude Komise klást zvláštní důraz na záležitosti, které mají velký význam pro jednotný trh, a na ty, které slouží zejména k účinnému řešení překážek zjištěných v souvislosti s oživením a zeleným přechodem a digitální transformací. Toto větší zaměření povede rovněž k odpovídajícímu sledování reakcí Komise tak, aby byla přijata účinná opatření, která zabrání vzniku potenciálních překážek.

⁶³ V daném období členské státy EU, členské státy ESVO, které jsou signatáři Dohody o EHP, Švýcarsko a Turecko označily v databázi TRIS 363 oznámení, která podléhají oznamovací povinnosti vůči WTO podle Dohody o technických překážkách obchodu.